

---

# DZIENNIK

## PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW.

---

*W Lwowie Dnia 28go Kwietnia 1793.*

---

N<sup>ro</sup>. 32.

---

### Z POLSKI.

#### *Pewne wiadomości.*

W Grodnie Najiaśnieysza Konfederacja Generalna dnia 2 Kwietnia Kommissją względem Bankiera Kabryt złożyła, dnia 4 Kwietnia Kommissją Woiczną na Warszawę, i dnia 5 Narodową Koronną Edukacyjną Kommissją ustanowiła, także przez Uniwersał wszyscy Konfiliarze

|| Konfederacyi na 8 tego Mie-  
fiąca do Grodna wezwani by-  
li, gdzie już JPan Walewski  
dnia 9 przybył, a dnia 9 iak  
zaścępa Marszałka przysięgę  
złożył, po której Deklara-  
cie Moskiewska, i Pruska  
względem nowych granic, i  
Nota Posła Carowy Jey MCi  
Ruskiej względem prędkiego  
złożenia Seymu czytano. Po-  
tym zkonkludowano, żeby  
się Konfiliarze do Grodna  
zbiechali, i odpowiedź na te  
Rrr De-

Deklaracie dali, a interessa z temi Potencjami zakończyli. Dnia 11 dla Zastępcy Marszałka Generalney Konfederacyi 1000 Czerw. Zł. pensyi miesięczney z skarbu Koronnego wyznaczono. Dnia 12 List J Pana Potockiego Marszałka Konfederacyi Generalney z Petersburga pisany czytano, który to opiewa: Iż on audiencją u Carowy Jey M Ci dnia 1 Kwietnia miał, i od Niey z zwyczajnym Jey łaski sobie okazaniem przyjętym był, iednakże natychmiast postrzegł, że interessa iego Oyczyzny żadnego dobrego obrotu nie maia. Przyobiecał ieszcze raz osobną Notę podać, i wszelkich możliwych sposobów na iey dobro użyć. Dnia 13 Kommissiä względem interesów Bankiera Hayzler naznaczono. Dnia 15, 16, 17 i 18 interesami Teppera, Szulca, i Kabryta zatrudniano się.

3

Krola Jegomości dnia 19 w Białym Stoku spodziewano się. Mowia, iż on słaby tam przyiechał, i tam się ieszcze znajduie.

Poczta z Piotrkowa, i Sochaczewa do Warszawy te nowiny przyniešla, iż napotym od listów na poczcie zamiašt 12 gr. i Zł. 18 gr. p. płacić trzeba.

Sessie dnia 19, i 20 Konfederacyi Generalney w Grodnie iedynie tylko na interessach Tepera i Szulca zeszły.

Przedrukowanie nowin pod tytułem: *Wiadomości de Die 11. Aprilis odebrane z Głowney kwatery pod Łabuniem od JP. Generata en Schef i Generat-Gubernatora Krecztnikowa, są następujące.*

Dnia 8 Kwietnia w Łabuniu. Zgromadzone Duchowieństwo w tamecznym Kościele i w Cerkwiach, tudzież znaczna liczba Szlachty, na czele której stanął sam Dziedzic Łabunia JP. Stempkowski, wykonali przesięgę na wierność, i Poddanstwo Nayiasnieyszey Imperatorowey Jeymci; przy tey okazji JX. Prowincyal Karmelitański miał stołowną do tey uroczystości Mo-

Mowę ; potym spiewano **TE DEUM** z zaniesieniem nay-goreńszych do Naywyższego modłów o zachowanie nay-droźszego zdrowia i życia Jey Imperatorskiej Mości i Całego Jey Nayjaśnieyszego Imperatorskiego Domu, przy rzęśfitym z armat biciu.

*Tegoż samego Dnia w La-tyczewie. Duchowieństwo Rzymско-Katolickie, zgroma-dzone w Klasztorze Domini-kanow tamecznych, i mają-ce na czele JX. Przeora Do-minikańskiego, Duchowień-stwo zaś Ritus Græci w Cer-kwi Katedralnej, tudzież Szlachta i Mieszczanie, a na-ostatek Żydzi zgromadzeni w swoich Synagogach, wy-konali takowąż przysięgę na wierność i poddaństwo.*

*Tegoż Dnia w Miasieczku Derażni i w Mieście Bractawiu, tudzież we wszystkich tych mieysc okolicach zgroma-dzone licznie Duchowieństwo i Szlachta, z naywiększą ochotą, gorliwością i rado-ścią takowąż wykonali przy-sięgę.*

*Tegoż dnia w Miasieczku Lachowcach. Duchowieństwo i Szlachta, na czele którey stanął JP. Szembek Bryga-dier, takowąż wykonali przy-sięgę.*

*Tegoż Dnia w Miasieczku Pobrebiszczach, Oprócz Du-chowieństwa, JP. Hrabia Rze-wuski i inna okoliczna zna-czna Szlachta, takowąż wy-konali przysięgę.*

*Tegoż dnia w Żytomierzu, Zgromadzone tam całe Du-chowieństwo i Szlachta w liczbie więcey 100 Osob, ma-jąca na czele JP. Hrabiego Prota Potockiego Woiewodę Kijowskiego, tudzież Magi-strat zgromadzony w Koście-le, Kahał zaś Żydowski w swoich Synagogach, wyko-nali takowąż przysięgę z nay-większą radością, i skwapli-wością.*

*Tegoż samego Dnia w Win-nicy, Z równą radością skwapliwością, i gorliwością, zgromadzone tam Ducho-wieństwo, tudzież do sta-losob Szlachty, na czele*

Rrr z

któ-

którey stanął sam JP. Grocholski Woiewoda Braclawski, takowaz wykonali przysięę.

We Wszytkich wyzey namienionych mieyscach, uroczystość ta zaprzyięzenia na wierność i poddaństwo Nayias. Imperatorowey Jeymci, obchodzona była z naywiększą radością, i ukontentowaniem, tudzież z zaniefieniem naygorętszych modłów do Naywyższego o zachowanie w iak naydłuższe lata naydroższego zdrowia, i życia Jey Imperatorskiewy Mości i Catego Jey Nayiasnieyszego Imperatorskiego Domu, z illuminacyami, i innemi radość okazującemi znakami.

*Nie z pogłoszek od fałszu utworzonych, ale z pewnego listu, bo z samego mieysca Gdańska pisanego wiadomość tu następującą kładniemy.*

Z Gdańska d. 16 Kwietnia. Wszytko u nas w naywiększey spokoyności. Prezydent Kamery Kwidzińskiej (de Marienwerder) JP. Baron de Schteunitz, z niemalą liczbą

Konfyliarzow przybył tu w tych dniach dla ułożenia naszego rządu. Oczekiwamy Ministra Skarbowego JP. de Sreuensce, który iako przyiaciel ludzi, i biegły w handlowych interesach, pełen gorliwości, aby się przyczynił do uszczęśliwienia obywatelów, naypomyślnieysze nam czyni nadzieie. Wiadomości o bankrotach w Anglii, Hollandyi &c. nie przestają nasze nieszczęścia powiększać, złączone z morskich korfarów rozboie, przyczyną są, iż w tey porze żadnych kommissow niemamy. I tak dla naszego Handlu ten rok cały już mamy za stracony.

## Z AUSTRYI.

### Pewne wiadomości.

Tak Dwor, iako i wszyscy miészkańcy Wiedeńscy w wielkiewy radości zostają, z szczęśliwego powicia Arcyxiążęcia Syna Nayiasnieyszey Cesarzowey Jey Mci 19 t. M. o  $\frac{3}{4}$  na 7 godzinę nastąpionego, która dnia 20 ile okolicności

iey

iey pozwalały, niezgorzey się miała. Nowo narodzony Syn Cefarski, który równie dobrego zdrowia nadzieję czyni, koło południa do chrztu był zaniesiony, przy którym Król Jegomość Neapolitański przez swego Posła Margrabiego de Gallo Oyca chrzestnego miejsce zastępował, i dla tego cały Dwór Gale obchodził.

Ponieważ wiatry mocne ranne przez 4 Niedziele ziemię wysuszyły, i zimna na tę porę czasu niezwyčajne sprawiły, przeto dnia 5 Kwietnia o w poł do iedynastey w nocy w Mieście Hermanstadt niższym, i wyższym dwa razy wciąż szybkie trzęszenie ziemi było. Niebo natenczas pochmurne było, a wiatr od wschodu wiał, podczas tego zaś ziemi trzęsienia i na zaiutrz barometer bardzo wyfoko stał. Nawet w okolicach toż trzęsienie ziemi uczuć się dało.

Cesarz Jegomość swego nayukochańszego Brata Arcyksiążęcia Karola General-

nym Statuderem Niderlandow swoich nominował. Rada Brabancka znowu z wszelką solennością ustanowiona została.

Francuzki Minister wojenny, i 4 Narodowi Kommissarze z swemi ludzmi, którzy w niewolę Austriacką wpadli, dnia 5 Kwietnia w wieczor do Bruxelli przywiedzeni, a ztamtąd do Mastrychu odesłani są.

W Niedzielę dnia 14go tego Miesiąca Deputaci z Morawy dobrowolną składkę na wojnę patriotyczną do 50017 Czerw. Zł. zebraną od Morawskich Stanów Nayiasnieyszemu Panu naypokorniej oddali. Ci Deputaci byli Arcybiskup Ołomucki, Xiąże de Kollredo Biskup Bryński, Jan Lachenbauer, Hrabia de Poczacki, Hrabia de Koriacki, Hrabia Jozef de Dietrichstein, Szymon de Kosler, Weis de Lilienburg także i Konsiliarz Magistratu Bryńskiego Jan Czihann.

Gdy do Audyencyi przypuszczeni byli, przelożył Xiąże

że Arcybiskup J. C. K. MCi w krótkiej mowie oświadczenia nayspokorniejszey wierności, i patriotycznego myślenia sposobu, które do tey powstaniej składki na wojnę spreżynami były, na tę mowę J. C. K. MC. z pełnym łaskawości zabezpieczeniem odpowiedzieć raczył.

Tym czasem składka wojenna do pokoju audiencjonalnego przez 4 Urzędników wniesiona była, która w szkatułce z drzewa Fernambuku w podłużny kwadrat umyślnie zrobionej, a wewnątrz, fandałem, i drzewem limoniowym wysadzonej, i po wszystkich kątach srebrnymi ozdobami przykształconej znajdowała się. Na obu stronach były głowy Lwie, i na zamku orzeł Morawski, a na wieku napis z 4 Symbolicznymi Medalionami znajdował się tey treści:

Der Stände Mährens vereinte  
Glieder übergeben  
Dir diesen Beitrag Herr zum  
Schutze für Dein Reich  
Sie sind an Vaterlands - an  
Fürsten - Liebe gleich  
Das ist die Gleichheit nur, nach  
der sie alle streben

Medaliony wyrażają: Pierwszy niewieściego Genniusza, który po prawey ręce Boginią zwycięstwa, a po lewey tarczą, i włócznią trzyma, iako znaki życzenia, ażeby pomyślność broni C. K. która tego roku tak jaśniejącą jest, zawsze równym sposobem się utrzymowała.

Drugi Medalion. Boginią pokoju pod wyobrażeniem niewiasty wyraża, która w lewey ręce roszczkę oliwną, a w prawey zapaloną pochodnię trzyma, którą broń u nog iey leżącą pali, z tym dalszym życzeniem, żeby się teraznieyła wojna po skutecznym przyprowadzeniu do rozumu Narodu, który o wszystkich prawach ludzkości zapomniał, i powszechną pogardę na siebie ściągnął, nakoniec pokojem pełnym chwały zakończyła, który prawdziwą szczęśliwością Kraiów jest.

Trzeci Medalion. Miłość Oyczyzny w figurze niewieściej, która na ostarzu ofiarnym, na którym ogień miłości pali się, kwiatki ofiaruje,  
na

na dowod, iż miłość ku Oyczyźnie i ku tak cudnemu Monarcho, którego iedynym usiłowaniem i szczęśliwość swych Kraiów iest, iedyną sprężyną, i pobudką do tey naypokorniejszey ofiary Stanóm była.

Nakoniec czwarty Medalion Boginia Dzieiów wyobraża, która tę lewą ręką, w której tarczę trzyma, na drzewie palmowym wspiera, i na nim prawą ręką dla uwiecznienia to ryłwie, co teraz w fercu każdego wiernego poddanego głęboko prócz tego wyryte zostaie, to iest: iak szczęśliwemi, i zazdrości godnemi iesteśmy, że takowego Monarchy poddanemi zostaemy!

Sławny Mayster Wirth Nadworny Rzemieślnik koło iebra pracuiący, Kienbeck Stolarz, i Słofarz Veit tę szkatułkę zrobili.

### Z NIEMIEC.

*Pewne Wiadomości.*

Wiadomość z Frankfurtu, iż Moguncia dnia 4. Kwietnia

kapitulowała, nie potwierdza się.

C. K. Generał Feldmarszałek J. O. Xiążę Fryderyk Jozias de Sachsen Coburg na Generała Feldmarszałka Rzeszy Niemieckiey, C. K. Generalowie Feldzeugmeisterowie JP. Karol Hrabia de Clerfaut, i JO. Xiążę Fryderyk Wilhelm de Hohenlohe Kirchberg, na Cesarzkich Rzeszy Niemieckiey Generalów Feldzeugmeisterów, C. K. Generał Feldzeugmeister Wacław Hrabia Rzeszy Niemieckiey de Colloredo, i Królewski Pruski Generał Lieutenant Pan Fryderyk Ludwik Xiążę de Hohenlohe Ingelfingen na C. Rzeszy Niemieckiey Generała Kawaleryi, C. K. zaś Generalowie Feldmarszałkowie Liutenanti JP. Karol Hrabia Rzeszy Niemieckiey de Erbach, JP. Iozef Baron de Stader, JO. Xiążę Ferdynand Württemberg, i C. K. Generał Major J. K. W. Arcyxięcia Karola Austriackiego na C. Rzeszy Niemieckiey Generalów Lieutenantów nominowani są.

Gło-

Główna kwatery wojska K. Pruskiego dnia 4 Kwietnia w Güntersblum jeszcze była, gdzie Król Jęgomóć Pruski tego dnia wizyte od Arcyxięcia Meklenburgskiego odbierał, a potem do Miasta Worman-cyi na koniu pojechał, którego z największymi honorami tam przyjąto.

Tęgo samego dnia była schadzka w Gemersheim Generalów Austriackich, Pruskich, i Heskich między którymi się Xiążę Brunfzwicki, Landgraf Hessen Kasselki, i Arcyksiążę Zweybrücki znajdowali. Tu dalsze przedsięwzięcia rozważono, i ustanowiono.

Dnia 8go Kwietnia Francuscy niewolnicy do Frankfurtu pod konwojem przypro-wadzeni do Fortecy Wesel, z niemi zaś złapani Mogunccy Klubiści do fortecy na gorze Königstein posłani zostali.

#### Z FRANCYI.

*Pewne wiadomości.*

Jeszcze i tą razą potrzebną rzeczą być się zdaie, na

dalszych wiadomościach o Generale Dumourier, i jego postępach tym bardziey przestąć, ile że inne we Francyi wydarzające się przypadki jeszcze w nieudcydowanej niepewności zostają.

Na Seffyi dnia 2go Kwietnia doniosł Cambacérés, iż przy rogatkach Paryzkich kuriera z Saint Amand od Generala Valence, przeciw któremu Deputacia bezpieczeństwa niektóre szrodki przedsięwzięć za rzecz konieczną osądziła, wysłanego przytrzymano. Przy otworzeniu torby od niego przywiezioney cztery listy pod następującymi adresami w niey naleziono. Do Generala Bournonville, do Pani Montesson, do Pani Egalité przedtym Xiężny Orleans, do Filippa Egalité. przeszlego Xiążęcia Orleans. Te listy Deputacyi oddano; która się zapytała co z niemi przedsięwzięć ma.

Konwencja więc dekretowała, ażeby te listy w obecności Kommissarzów, i osób do których podpisane były, rozpieczętowane zostały.

Na

350  
farz  
Lan  
mus  
z ra  
któr  
Praw  
gdzi  
croi  
Nar  
szrod  
Dum  
któr  
prze  
powi  
szrod  
mia.  
Maul  
się D  
byśm  
kich  
nili,  
przyk  
obmy  
rozpr  
do ku  
P  
donio  
miffar  
riera w  
Komm  
w Lille



Na Seffyi w Szrodę dnia 3go Kwietnia pismo Kommissarzów Narodowych Bancale, Lamarque, Quinette, i Camus z Lille pod 1. Kwietnia, z rana o 8 godzinie czytano, którego treść jest takowa. Prawie do Lille przybyliśmy, gdzie naszych Kollegów, La-croix Gossin, &c. zaślaliśmy. Naradziliśmy się z nimi o szrodkach, które względem Dumourier, i iego woyska, którym kommanderował przedsięwzięte były, lub być powinny. Oni was o tych szrodkach dokładniey uwiadomią. Myślemy do obozu pod Maulde udać się, w którym się Dumourier znajduie, żebyśmy tam Dekret we wżyskich swoich punktach wypełnili, którego exekucją nam przykazano. Minister z nami obmyślił sposoby, iakbyśmy rozpruszone woysko znowu do kupy zgromadzili.

Po przeczytaniu tego listu doniosł la Croix, iż 4. Kommissarzów z rozkazu Dumouriera w areszt wzięto, iż dawni Kommissarze, gdy tę nowinę w Lille odebrali, a tę fortecę

zupelnie bez obrony zostaiącą znaleźli, Generała Du-wa-la rekwirowali, ażeby Diwizią pod iego kommendą zostaiącą mieysca Pont-rouge Communes, i Varneton opanował, który potym pismo Generała Dumouriera do Obywatelow Administratorow Departamentu Pułnocnego komunikował, następuiące:

„ Obywatele Administra-  
 „ torowie! Tyraństwo, i skryte  
 „ zaboystwa, i zbrodnie w  
 „ Paryżu do naywyższego sto-  
 „ pnia przyszły, nierząd roz-  
 „ rywa nas, a pod imieniem  
 „ świętey wolności w niezno-  
 „ śną niewolę wpadliśmy. Im  
 „ większe dla nas niebezpie-  
 „ czeństwo jest, tym większą  
 „ ślepotę Konwencja w swych  
 „ postępkach mieć się zdaie.  
 „ Przepowiedziałem iey w  
 „ mym liście pod 12 Marca  
 „ szczerę prawdy, aż ona  
 „ Kommissarzow wysłała, aże-  
 „ by mnie w areszt wzięli, al-  
 „ bo ze świata zgladzili, a  
 „ ieszcze Minister Bournon-  
 „ ville, któremu u woyska  
 „ szczęście zrobiłem, z niemi  
 „ w towarzystwie znajduie  
 „ się.

Sss

Iuż

„ Już od wielu dni wołko  
 „ na złorzeczenia, i napaści  
 „ iego Generalom czynione  
 „ niezmiernie burzy się, i już-  
 „ by było ofiarę nierostropno-  
 „ ści z tych, których wysłali,  
 „ zrobiło, gdybym niechęć  
 „ wołka niewstrzymował.

„ Kazałem ich w arefzt  
 „ wzięść, i na bezpieczne  
 „ miejsce zaprowadzić, ażeby  
 „ mi za zakładników byli, w  
 „ tym przypadku gdyby no-  
 „ we morderstwa i nowe  
 „ zbrodnie, popełniać wazo-  
 „ no się.

„ Niespóźnię ma zerować  
 „ do Paryża ażebym krwawe-  
 „ mu tam panującemu nie-  
 „ rządowi koniec zrobił: aż  
 „ dotąd nad to dobrze wolno-  
 „ ści broniłem, ażebym w  
 „ tym momencie, w którym  
 „ w naywiększym niebezpie-  
 „ czeństwie znajduie się, w  
 „ cichości stanął.

„ Zaprzyśięgliśmy w Ro-  
 „ ku 1789, 1790, i 1791,  
 „ Konstitucją, która poddając  
 „ nas prawom tym mocniej-  
 „ szą formę Rządu nam dała.

„ Od tego momentu, gdy-  
 „ my ją obalili, nasze nie-  
 „ szczęśliwości początek  
 „ swój wzięły.

„ Skoro zaś tę Konstitu-  
 „ cją znowu przyimiemy, to  
 „ pewnie dokażę tego, iż na-  
 „ tychmiast woyna domowa,  
 „ i woyna zewnętrzna, wyuz-  
 „ danność, i rozboystwa usta-  
 „ ną, a Francyi pokoy, i u-  
 „ szczęśliwienie, które stra-  
 „ ciła, znowu przywrócę.  
 „ Znam mądrość Departa-  
 „ mentu, w którym urodziłem  
 „ się, którego wybawicielem  
 „ byłem, o! gdybym wkrotce  
 „ Francyi caley, zbawicie-  
 „ lem bydz mógł.

„ Przyśięgam wam, iż da-  
 „ leki jestem od tego, żebym  
 „ o Diktaturze myślał; i obo-  
 „ wiązuję się zaraz wżysztkie  
 „ publiczne złożyć Urzędy,  
 „ skoro Oyczyznę moją ocale.  
 Podpisany Dumourier.

La croix kontynuował da-  
 ley imieniem dawnych Kom-  
 misarzów Niderlandzkich Re-  
 lacią czynić, i doniosł, iż  
 pierwey Dumourier siebie La  
 Croix

Croix, i Dantona w areszt wziąć, a za bezpieczeństwo przeszłej Krolowy, i iey Syna odpowiadać myślał.

Potym List Kommissarzów Narodowej Konwencyi z Valenciennes pod 2 Kwietnia przeczytano, który do następującego obwieszczenia przyłączony był.

*Drugie obwieszczenie Generała Dumourier do Wojska Francuskiego w łazniach Saint Amand dnia 1. Kwietnia o 11. godzinie w nocy czynione.*

Moi towarzysze! Czterech Kommissarzów Narodowej Konwencyi przyjechało, ażeby mnie w areszt wzięli, i do kratki zaprowadzili, z któremi woienny Minister jest w towarzystwie. Przypomniałem sobie o tym, coście mi przyrzekli, że swego Ojca tak zgubić nie dozwolicie, który powtornie Oyczyznę uratował, który was na drogę zwycięstwa prowadził, i równie ostatnią razą na waszym czele pełną sławę reiteradę zrobił. Umieściłem ich bezpiecznie, ażeby nam za za-

kład służyli. Czas już jest, ażeby i wojsko swe życzenia oświadczyło, a Francją z zaboyców, i buntowników oczyściło, i naszej nieszczęśliwej Oyczyźnie spokojność przywróciło, które przez zbrodnie swych Reprezentantów straciła. Czas już jest, żebyśmy Konstytucją znowu przyjęli, którą przez trzy lata wciąż zaprzysięgaliśmy, która nam wolność nadała, i iedynie nas od wyuzdanności, i nierządu, w który nas wepchnięto, uchronić może. Oświadczam się wam moi towarzysze, iż wam przykład dam, iak wolni żyć i umierać macie. Nie możemy być zaś wolnemi, iak tylko przy dobrych prawach, iezli zaś tych niemasz, to niewolnikami iedynie zbrodnię będziemy. Generał en Chef Wojska Francuskiego.

Dumourier.

Po wielu mowach, projektach, oskarżeniach, i usprawiedliwieniach następujący Dekret wydano.

Narodowa Konwencja, nakazuje, ażeby Rada Wykonawcza natychmiast innego

na miejsce Dumouriera nominowała.

Oświadcza Narodowi Francuzkiemu, iż Dumourier zdrajcą Ojczyzny jest, który na zgubienie wolności, a przywrocenie Despotyzmu poprzyściągł.

Zakazuje wszystkim Generalóm, wszystkim Komendantóm Fortec, wszystkim żołnierzóm Rzpłtey, wszystkim ustanowionym władzóm we Francyi, ażeby Dumouriera za Generała nieuznawali, a iego rozkazu, lub rekwizycyi nieśluchali.

Dekretuje także Konwencja, iż każdy Francuz, któryby Dumouriera za Generała uznał, za zdrajcę Ojczyzny poczytany, i śmiercią ukarany, a majątek iego na dobro Rzpłtey zabrany być ma.

Dekretuje: iż Dumourier z obrony praw wyzutym jest, i daie władzą każdemu obywatelowi, żeby go ściagał, a temu, któryby go trupem, albo żywcem do Paryża przy-

stawił, 300000 liwrów w nagrodę przyobiecuie. Te 300000 Liwrów nawet na Sukcesorów spadać, a w skarbie Narodowym na zaassignowanie Rady Wykonawczey w gotowości trzymane być powinny.

Narodowa Konwencja 5 Kommissarzów, i Woiennego Ministra od siebie wysłanych, a od Dumouriera w areście trzymanych obronie, i poczciwości żołnierzów Francuzkich w woysku niegdyś od Dumouriera komenderowanym znajdujących się oddaie.

Nakazuje, ażeby niniejszy Dekret przez extraordinarynych Kurierow do wszystkich Departamentow, Korpusów Rządzących, Generalów, i Komendantów Fortec wszystkich rozesłany, a potym po Miasztach, i na czelie każdego korpusu woyska obwieszczony był.

Narodowa Konwencja za Radę Nieustającą się ogłosiła.

Dalsz

W

nowe

missar

z Lil

Dum

Komn

wziął

dzie,

innyc

który

trzym

Miacz

do o

Lecz

udał

fztow

być o

przyfi

ludzi

armat

mi ro

A

niosł,

nes, k

tit le

dnakz

wecz

## D O D A T E K

DO Nro. 32.

## Dalsza Kontynuacja z Francyi.

W nocy dnia 4 znowu nowe wiadomości od Kommissarzów, i Administratorów z Lille względem postępku Dumourier czytano. Iż on Kommissarzów w niewolę wziął, do Tournay zaprowadzić, i Auftriakóm oddać i innych nawet Kommissarzów, którychby dostać można, przytrzymać kazał. Iż Generała Miaczyńskiego z 4000 ludzi do osadzenia Lille wysłał. Lecz ten jego projekt nieudał się, bo Miaczyński areztowanym będąc, za Rzpłtą być oświadczył się, a nawet przy sięgę wykonał, te 4000 zaś ludzi na balście z Lille przed armatami kartaczami nabitemi rozlokowano

Adjutant Dumouriera doniosł, iż on także Valencien-nes, Kassyi Kommissarza, Petit Jean opanować chciał, i ednakże te jego projekta wniwecz obrocone zostały.

Konwencja udekretowała, iż obywatelka Valence z swemi dziećmi, i Monteflon w areszt wzięte, i ich papiery zapieczętowane być mają, a na Obywatelow Egalité, i Sillery Współczłonków Konwencyi baczność miana, i oni pod strażą trzymani, także Syn Egalité, i Valence areztowani, i przed kratki stawieni być powinni.

Bouchotta Kommendanta Cambray iednomyślnie na Woiennego Ministra nominowano.

Było także od Konwencyi udekretowano: ażeby Rodzice, Matki, Żony i dzieci Officerow przy woysku, którym Dumourier kommanderował, od Unterlieutenanta, aż do Generała Lieutenanta inclusive pod wartą zostawali, i w zakład od Municipalności, w której mieszkaia, poty areztowani byli, póki Kommissarze od Narodowej Konwencyi wysłani,

Ttt

flani, i Woienny Minister na wolność puszczeni niebędą, i poki woysko Niderlandzkie rozkazóm nowo nominować się mającego Generała poddane niebędzie. Dnia 5 Dampierre, który woysko, i obywatelów przeciw Dumourierowi zebrał, na Generała en Chef na granice Niderlandzkie nominowanym iest.

„ Także następujący Dekret wydano: Ażeby Franciszek Xawery Hrabia de Aufperg, i August Hrabia de Leiningen, oba z Familii Xięcia de Koburg, mieysce, i głos na Seymie Rzeszy Niemieckiej w Regensburgu, a teraz woieni ięcy w Mieście Rheims w areszcie będący, i dway Bracia La barre wnukowie Generała Clerfait, teraz w Valenciennes aresztowani, tudzież Karol Woldemar panujący Hrabia Rzeszy w Leiningen Westerburg, Ferdynand Karol Syn jego Dziedziczny Hrabia, i Fryderyk Hrabia de Leiningen, wszyscy trzey mieysce, i głos na

„ Seymie w Regensburgu mający, a teraz w Landau aresztowani, do Paryża przyprowadzeni być mają, ażeby Narodowi Francuzkiemu poty w zakład służyli, dopóki 4 Kommissarzy Konwencyi, i Woienny Minister Bournonville wolno wypuszczeni niebędą.“ Toż samo względem innych wszystkich Xiążąt Niemieckich, którzy głos na Seymie Rzeszy mają, zachowane być powinno.

Nie można się wstrzymać od tego, żeby na to niezawołać o! iaka niewiadomość! iaka niesprawiedliwość! i jakie okrucieństwo! i iaka bezwstydnosc w tym wszystkim iest!

Z innych zaś przypadków to ieszcze krotko namienia się:

Iż Municipalność Paryską przed kratki zawołano, i oney nakazano, ażeby bezpieczeństwa Miasta czuyno przestrzegala, i oney nieograniczoną władzę przeciw wszystkim

wszystkim podeyrzanym osobóm pozwolono, iż Santerre na obronę Paryża 96000 ludzi do broni zdatnych, a w 3 dniach 40000 ludzi gotowych do marszu wystawić, zaś w 12 dniach 1200 dobrze opatrzonych armat przygotować przyrzekł, iż na zaśkarzenie Republikańskiego Towarzystwa Tulońskiego w St. Jean rezydującego, i na projekt Cambona udekretowano: iż Kommissarze do Korsyki wysłani byli być mają, ażeby ieżliby się im to zdawało, osoby Paolego, i Generała Prokuratora Departamentu wszelkim możliwym sposobem sobie zabezpieczyli, i onych przed kratki Konwencyi stawili, iż Generał Custine komendę złożył, ale iego rezygnacyi nieprzyjęto.

### Z MOSKWY

Kontynuacja Ukazu N. Imperatorowej Jeymci.

4to. Stosownie do tego rozkazuie się i naszym Konsulom, Vice-konsulom i należącym do nich, tudzież ogólnie

wszystkim Rosyjskim oboięj płci rodakom, ażeby natychmiast za odebraniem pożyłających się do nich ukazów, wyieźdzali z Francyi, gdy zaś takowe ukazy za przyjęciem prostej komunikacyi mogą niedość rąk Konsulów naszych, więc niemniej oni będą obowiązani, iak i inni wszyscy poddani nasi, za wydrukowaniem niniejszego ukazu w gazetach cudzoziemskich, wykonać to, co im rozkazujemy, nieczekając nawet nowych rozkazów.

5to. Wszystkich Francuzow bez wyłączenia oboięj płci, bawiących się przemyślaniami kupieckimi i mieyskimi, artystów, rzemieślników służących u partykularnych ludzi, rozumiejąc tu guwernerów i guwernerek, i innych, którzy przyznają, że dobry terazniejszy w ich kraiu rząd, i którzy onemu są posłuszni, rozkazuie się niecierpieć w Imperium, owszem ze wszystkich mieysc, gdzie się oni tylko znajdują, ich wysłać, dając każdemu z nich frysztu do trzech tygodni, dla ułatwienia

Ttt 2 do.

domowych ich intereffow, z obowiązkiem opuszczenia granic Rosyjskich na terminie w paźporcie ich wyznaczonym, i niewieźdzenia na potym w one pod nieuchronnym według praw naszych ukaraniem.

6to. Z pod tego urzędzenia wyłączają się ci z Francuzów oboiey płci, którzy będąc przywołani przed przyzwolitą Jurizdikcją dla oznaymienia im woli naszej okażą, rzetelne swoje przedsięwzięcie i chęć wyrzeczenia się pod przysięgą, według przyłączoney tu rotty prawideł bezbożnych buntowniczych, teraz w ich kraiu wyznawanych, i wprowadzonych przez uzurpatorów rządu i władzy, zeznają zaboystwo ostatnie przez tych wyrodków na ośobie Królewskiej dopelnione w takowey obzerności wstępu, iakową ta zbrodnia wzbudza w każdym dobrym obywatelu lub człowieku, i okażą prawdziwe swoje przekonanie w tym, ażeby wyznając Wiare Chrześciańską, w której byli urodził, byli wiernemi i

posłusznemi Krolowi, który podług prawa dziedzictwa otrzyma tę koronę, a oraz obowiązują się, że wciągu przemieszkiwania ich w Rosyi, aż do przywrócenia w oyczyźnie ich porządku, przetną wszelką komunikacyą z rodakami swemi, którzy są posłusznemi terażniejszemu nielegalnemu i wścieklemu rządowi. Wszyscy takowi oboiey płci francuzi mogą wolnie zostać się w Rosyi pod zastoną praw naszych, zajmując się bezpiecznie handlami, przemysłami, rzemiosłami i innymi pozwolonemi robotami. Żeby zaś inni niedopuszcili się tego mniemania, że mogą uczynić podobne wyrzeczenie się i Przysięgę kłamliwie i iedynie tylko dla pozorów, mając w reszcie intencyą utaić onę wraz z nazwiskami swemi przed swemi rodakami; więc w tym samym czasie ma bydź im obwieszczono, że pomienione ich wyrzeczenie się z nazwiskami podpisanym, będzie publikowane w gazetach tak Rosyjskich, iako i cudzoziemskich.



7mo. Wyż pomienione wyrzeczenie się pod przysięgą ma być czynione w Kościele Religii Rzymskiej, gdzie takowy Kościół się znajduje, w przytomności Zwierzchności mieyskiej, po nastąpionym zaś stwierdzeniu takowey przysięgi przez pocałowanie Krzyża S. i przez podpis wyrzekający się, ma otrzymać zaświadczenie z podpisami Zwierzchności mieyskiej i Kapłana, który słuchał, przysięgi. Gdzie zaś nie ma Kościoła Rzymskiej Religii, tam w samym mieyscu Juryzdykcyi przed zasiadającymi takowa przysięga ma być wykonana. Świadełstwo w tym dane ma służyć otrzymującemu one zamiast certifikatu dla wolnego przemieszkiwania w Rosyi i bezpiecznego sprawowania interesów jego na fundamencie legalnym. Ci zaś z wyż wzmiankowanych Francuzów, którzy są Protestantckiego wyznania, mają czynić swoje pod przysięgą wyrzeczenie się w Kościołach tego samego wyznania; gdzie zaś takowych Kościołów nie ma,

wypełnią one w samym mieyscu Juryzdykcyi.

8vo. Exekucja tego ukazu, ma nastąpić wraz po odebraniu onego w obydwóch miastach naszych stołecznych, zgromadzając podług podziału miasta do Policyi oboiey płci Francuzów tu mieszkających, iedney części wraz z drugą, a oznaymiwszy im wolę naszą, mają być wyznaczone dni i godziny dla wykonania przysięgi przez tych, którzy zechcą uczynić wyrzeczenie się. Względem zaś tych, którzy niezechcą uczynić wyżej wzmiankowanego wyrzeczenia się, ma być doniesiono rządowi Gubernialskiemu, ażeby ten ostatni uczynił dyspozycyę względem wyśłania ich, stosownie do 5go Artykulu tego naszego Ukazu. Wreszcie Collegium nasze cudzoziemskich spraw nieomietzka na rekwizycyą administracyi gubernskiej opatrzyć na ten raz też Administracyą albo Policią ludźmi do tłumaczeń potrzebnymi.

9<sup>mo</sup>. Termin 3ch tygodniowy, zamierzony podług 3go i 5go Artykułu tego ukazu, każdemu wysyłającemu się za granicę Francuzowi, dla urzędzenia domowych swoich interesów, ma się rachować od daty oznajmienia mu o wyjeździe za granicę, w paszportach zaś ma być wyraźnie mianowicie przez iakie mieysca ma iechać, i w przeciągu iakiego czasu ma opuścić granice Rosyjskie, czyniąc w tey mierze umiarkowanie, któreby oddaliło wszelką krzywdę, i stołowałoby się do możności.

10<sup>mo</sup>. Wszystkim poddanym naszym zabrania się iezdzić do *Franeyi*, albo utrzymywać bądź iakiekolwiek porozumienie się z *Francuzami* w ich oyczyźnie, czyli też w ich armiach zostającemi, do tego czasu, poki za przywróceniem porządku i legalney władzy w tamtym kraiu, nie nastąpi od nas Rezolucya.

11<sup>mo</sup>. Zabrania się wprowadzać do Rosyi gazety, dzienniki, czyli żurnaly i in-

ne periodyczne dzieła, które się drukują we *Franeyi*.

12<sup>mo</sup>. Zakazujemy iak naysufurowiey w puszczac Francuzów z zagranicy do Imperium naszego, tak lądem, iako i wodą, wyłączając tych, którzy nie będąc uczestnikami wściekłości swoich rodaków, zechcą mieszkać, wyznając *Religią Chrześciańską*, w której kto się urodził, pod protekcyą praw naszych; lecz i ci ostatni, nie inaczej mają być wpuszczani, iak świadectwem *Xiążąt Francuzkich*, mianowicie obudwóch braci *Krola nieboszczyka Hrabiego Prowantfkiego*, i *Hrabiego d'Artois*, iako też *Xiążęcia Condé*, i za poprzedzającym przez najbliższych naszych ku nim Ministrów otrzymaniem pozwolenia naszego względem przybycia takowych ludzi do Rosyi, bądź dla weyscia do służby, bądź dla rękodziel i rzemiosł; z tym iednakowoż warunkiem, że po wjeździe ich w granice nasze, będą oni obowiązani wypełnić przepisane w ótym Artykule tego Ukazu wyrzeczenie się pod przysięgą.

ROTA

## ROTA PRZYSIĘGI.

Ja niżej wyrażony, o-  
znaymuję przez tę Przyśięgę  
moją, wykonywaną przed Bo-  
giem i Świętą jego Ewange-  
lią, że niebiorąc uczeſtnictwa,  
ani uczynkiem, ani myślą, w  
prawidłach bezbożnych i bun-  
townicznych, teraz we Fran-  
cyi wprowadzonych i wyzna-  
wanych, poczytam niniejszy  
rząd tameczny za nielegalny  
i uzurpowany. Zamordowa-  
nie Króla Ludwika XVI. przy-  
znaię za istotny występki i  
zdradę prawemu Monarſze  
uczynioną, czuiąc w sercu  
moim ów wſtręt ku ſprawcom  
onego, na iaki oni zaſługiwa-  
ją ſprawiedliwie od każdego  
dobrze myślącego człowieka;  
W ſumnieniu moim zostaę  
przekonanym w tym, ażeby  
zachować ſwiątobliwie Wiare  
Chrzeſciańską od przodków  
moich w dziedzictwie mnie zo-  
ſtawioną wyznania N. N. i być  
wiernym i poſłusznym Królo-  
wi, który podług prawa  
dziedzictwa otrzyma tę ko-  
ronę; a przeto używaiąc  
beſpiecznego ſchronienia ſię,  
łaskawie mnie do iey Impera-  
torſkiej Moſci Samowładną

cey całej Roſſyi, Pani Impe-  
rium iey pozwolonego obo-  
wiązuę ſię przy zachowaniu,  
iaki ſię pierwey rzekło, przy-  
rodzoney moiey Chrzeſcian-  
ſkiey Religii wyznania N. N. i  
przy naywiniejszym poſtu-  
ſzeńſtwie prawom i Rządowi  
od iey Imperatorſkiej Mci.  
uſtanowionym, przeciać wszel-  
kie porozumienia ſię z roda-  
kami moimi Francuzami, ſlu-  
chającami terazniejszego  
wſciekłego rządu, i onego  
porozumienia ſię poty nie-  
mieć, poki za przywróceniem  
legalney władzy, ſpokojności  
i porządku we Francyi, nie-  
nastąpi w tym naywyższa od  
iey Imperatorſkiej Mci Rezo-  
lucya. W przypadku zaś prze-  
ciwnych tey moiey przyſiędze  
poſtepków moich, poddaę ſię  
w tym doczeſnym życiu ka-  
rze wedle praw, na tamtym  
zaś ſwiecie Sądowi Boſkiemu.  
Kończę te moją przyſięgę  
przez pocałowanie Słów, i  
Krzyża Zbawiciela Moiego.  
AMEN.

PA

J. I  
Arc  
dwe  
Wid  
cyb  
J.  
nan  
zef,  
lin